

**Giải pháp bảo tồn, phát huy các giá trị truyền thống và định hình bản sắc văn hóa dân tộc trong kỷ nguyên mới trên địa bàn tỉnh Nghệ An**

-----

**Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch**

**Kính thưa Đoàn Chủ tịch!**

**Kính thưa quý vị đại biểu, quý vị khách quý!**

**Thưa toàn thể Đại hội!**

Hôm nay, tôi rất vinh dự thay mặt Đoàn đại biểu Đảng bộ Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch, phát biểu tại Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XX, nhiệm kỳ 2025 - 2030. Lời đầu tiên xin được gửi tới các quý vị đại biểu, cùng các đồng chí lời kính chúc sức khỏe, lời chào trân trọng, chúc Đại hội thành công tốt đẹp!

**Kính thưa Đại hội!**

Tôi xin bày tỏ sự đồng tình, nhất trí cao với nội dung Văn kiện mà Đoàn Chủ tịch đã thông qua tại Đại hội và rất tâm huyết với những đánh giá toàn diện về kết quả đạt được cũng như tồn tại, hạn chế về lĩnh vực Văn hóa, Thể thao và Du lịch trên địa bàn tỉnh trong nhiệm kỳ 2020 - 2025, cùng với các chỉ tiêu, phương hướng nhiệm vụ và giải pháp trong nhiệm kỳ 2025 - 2030. Trong thời gian cho phép của Đoàn Chủ tịch Đại hội, thay mặt Sở Văn hóa - Thể thao và Du lịch tôi xin trình bày tham luận với chủ đề **"Giải pháp bảo tồn, phát huy các giá trị truyền thống và định hình bản sắc văn hóa dân tộc trong kỷ nguyên mới trên địa bàn tỉnh Nghệ An"**.

**Kính thưa Đại hội!**

Về vai trò quan trọng của văn hóa, tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc năm 2021, Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã nói: *"Văn hóa là hồn cốt của dân tộc, nói lên bản sắc của dân tộc. Văn hóa còn thì dân tộc còn..."*. Tổng Bí thư Tô Lâm cũng khẳng định: *"Trong hòa bình, kiến thiết, phát triển và đổi mới, văn hóa vẫn là lực lượng xung kích trên mặt trận tư tưởng, tinh thần... Đầu tư cho văn hóa là đầu tư cho tương lai, cho mạch nguồn sức mạnh dân tộc"*.

Trong dòng chảy chung của văn hóa dân tộc, trái tim và tâm hồn của bao thế hệ người dân Nghệ An đã làm nên mạch nguồn, góp phần quan trọng định hình nên tiểu vùng văn hóa xứ Nghệ đặc sắc với những dấu ấn riêng biệt, không trộn lẫn với các tiểu vùng văn hóa khác. Nói tới Nghệ An là nói tới miền đất của đa dạng văn hoá với 6 tộc người: Kinh, Thái, Thổ, Khơ Mú, Mông, Ô Đu. Cộng đồng các dân tộc Nghệ An đã sáng tạo, gìn giữ, lưu truyền một kho tàng văn hóa vật thể và phi vật thể đa dạng, đặc sắc, mà hơn hết là những câu dân

ca Ví, Giặm dung dị mà sâu nặng nghĩa tình, được UNESCO vinh danh di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại. Nghệ An cũng là quê hương của nhiều công trình kiến trúc nghệ thuật, lịch sử, văn hóa đặc sắc, nhiều di tích gắn với lễ hội độc đáo. Con người Nghệ An nổi tiếng với những tính cách riêng biệt, một lối sống hồn nhiên, giản dị, một tấm lòng cởi mở và chân thực, đầy nghĩa tình và tôn vinh sự học, mềm mại, tài hoa trong nghệ thuật, nhưng gan góc trong đấu tranh. Đất “địa linh” đã sinh ra những “nhân kiệt”, các bậc anh hùng, các nhà khoa bảng, văn nhân nghệ sĩ nổi tiếng như Mai Hắc Đế, bà chúa thơ Nôm Hồ Xuân Hương, nhà cải cách Nguyễn Trường Tộ, chí sĩ yêu nước Phan Bội Châu... Hòn thiêng sông núi cũng đã hun đúc, làm nên một Xô Viết Nghệ Tĩnh anh hùng, cùng những chiến sĩ cộng sản ưu tú, mà tiêu biểu là người anh hùng làm rạng danh non sông đất nước ta - Chủ tịch Hồ Chí Minh. Những phẩm chất truyền thống cao quý đó đã và đang được các tầng lớp người dân Nghệ An hôm nay tiếp nối, phát huy, với khát vọng vươn lên, đưa Nghệ An phát triển nhanh và bền vững.

### ***Kính thưa Đại hội!***

Trong kỷ nguyên phát triển mới, xu thế hội nhập quốc tế và chuyển đổi số mạnh mẽ hiện nay, văn hóa phải thực sự trở thành sức mạnh nội sinh, nền tảng tinh thần vững chắc, động lực quan trọng và trụ cột phát triển bền vững, góp phần tạo nên sức mạnh mềm quốc gia. Vì vậy, việc bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống và định hình bản sắc dân tộc ở Nghệ An không chỉ là trách nhiệm chính trị, mà còn là yêu cầu tất yếu để xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc.

Tiếp nối truyền thống, với quan điểm xuyên suốt “*Văn hóa là nền tảng - Thông tin là mạch dẫn - Thể thao là sức mạnh - Du lịch là nhịp cầu kết nối*” và phương châm “*Quyết liệt hành động, khát vọng cống hiến*”, ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch Nghệ An xác định rõ trách nhiệm: Phải tập trung đổi mới tư duy. Văn hóa phải được nhìn nhận và đầu tư đúng mức, có chiều sâu, lấy con người làm trung tâm, lấy bản sắc làm điểm tựa, lấy đổi mới sáng tạo làm phương thức phát triển cốt lõi. Phát triển văn hóa phải song hành với phát triển kinh tế - xã hội; gắn với xây dựng con người, giữ gìn bản sắc, đồng thời lan tỏa giá trị Việt trong kỷ nguyên số. Trong nhiệm kỳ 2025 - 2030, ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch đề xuất một số giải pháp trọng tâm như sau:

***Thứ nhất***, lấy con người là trung tâm, theo đó, tập trung xây dựng con người Nghệ An trí tuệ, hiếu học, nhân ái, nghĩa tình; giữ gìn bản sắc nhưng sẵn sàng hội nhập. Từ trường học đến cộng đồng, đưa tinh hoa văn hóa xứ Nghệ vào đời sống, để thế hệ trẻ không chỉ hiểu mà còn quảng bá, lan tỏa tinh hoa

văn hóa vào đời sống đương đại. Tôn vinh, nhân rộng điển hình tiên tiến trong lao động, học tập, sáng tạo, khơi dậy khát vọng cống hiến vì quê hương.

**Thứ hai**, bảo tồn, phát huy giá trị, gắn kết gìn giữ di sản văn hóa dân tộc với việc đánh thức tiềm năng du lịch. Đầu tư bảo tồn các di tích, làng nghề, lễ hội truyền thống để gìn giữ, kết nối thành hành trình trải nghiệm. Bổ sung nguồn lực, cơ chế, chính sách để phát huy vai trò của nghệ nhân trong thực hành và trao truyền di sản. Đưa di sản dân ca Ví, Giặm tiếp tục vang xa, được bảo tồn, phục dựng và “biến” thành sản phẩm du lịch đặc sắc.

**Thứ ba**, phát huy vai trò của cộng đồng và các nguồn lực xã hội. Đẩy mạnh phong trào toàn dân tham gia bảo tồn di sản; khuyến khích doanh nghiệp đầu tư vào các dự án bảo tồn gắn với khai thác du lịch văn hóa. Tập trung nguồn lực để đầu tư xây dựng hệ thống thiết chế văn hóa thể thao đồng bộ, hiện đại từ tỉnh đến các xã, phường. Ở cấp tỉnh, có lộ trình và phương án khả thi để xây dựng trung tâm văn hóa, thể thao đa chức năng với quy mô lớn, nhằm tạo không gian sáng tạo, giao lưu, nâng cao đời sống tinh thần cho nhân dân đồng thời phục vụ tổ chức các sự kiện văn hóa, thể thao lớn quy mô cấp vùng và toàn quốc.

**Thứ tư**, gắn kết văn hóa với phát triển kinh tế - xã hội. Xây dựng thương hiệu du lịch Nghệ An dựa trên giá trị văn hóa - lịch sử, tạo sinh kế bền vững cho cộng đồng địa phương. Hình thành các sản phẩm du lịch văn hóa đặc thù như: Lễ hội Làng Sen, lễ hội đền Cờn..., du lịch cộng đồng ở miền Tây Nghệ An. Khuyến khích phát triển các sản phẩm thủ công mỹ nghệ mang đặc trưng văn hóa xứ Nghệ, gắn với thương mại điện tử để mở rộng thị trường. Xây dựng các tuyến du lịch gắn kết nhiều loại hình theo các chủ đề như: “Hành trình về nguồn”, “Con đường Di sản miền Tây Nghệ An”, “Làng văn hóa dân gian”...

**Thứ năm**, từng bước lựa chọn và phát triển các ngành công nghiệp văn hóa, khuyến khích mọi nguồn lực đầu tư vào nghệ thuật, điện ảnh, thiết kế, truyền thông...; quảng bá hình ảnh Nghệ An ra thế giới, để văn hóa trở thành thương hiệu, là “hộ chiếu mềm” của tỉnh trên bản đồ hội nhập.

**Thứ sáu**, ứng dụng công nghệ số và chuyển đổi số trong lĩnh vực văn hóa. Xây dựng hệ thống bảo tàng số, tham quan di tích ảo 3D, 4D, ứng dụng thuyết minh tự động bằng nhiều ngôn ngữ. Phát triển các nền tảng số giới thiệu di sản Nghệ An đến bạn bè quốc tế. Khuyến khích sáng tạo nội dung số về văn hóa Nghệ An trên mạng xã hội, để lan tỏa giá trị truyền thống tới giới trẻ, gắn với việc xây dựng đội ngũ cán bộ “vừa hồng, vừa chuyên, vừa tinh thông công nghệ”. Cán bộ văn hóa hôm nay không chỉ am hiểu chuyên môn và bản sắc văn hóa, mà còn phải biết khai thác sức mạnh của khoa học công nghệ và trí tuệ nhân tạo.

***Kính thưa Đại hội!***

Bảo tồn và phát huy các giá trị truyền thống, định hình bản sắc văn hóa dân tộc trong kỷ nguyên mới ở Nghệ An là nhiệm vụ vừa cấp bách, vừa lâu dài. Đó là trách nhiệm chung của cả hệ thống chính trị, các ngành, các cấp và mỗi người dân xứ Nghệ. Tôi tin tưởng rằng, trong nhiệm kỳ mới với tinh thần nỗ lực, quyết tâm cao nhất, Nghệ An trở thành tỉnh phát triển toàn diện, giàu bản sắc, xứng đáng với vị thế quê hương của Chủ tịch Hồ Chí Minh kính yêu, đồng thời đóng góp tích cực vào nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc!

*Một lần nữa, kính chúc các đồng chí Đoàn Chủ tịch và toàn thể đại biểu, khách quý tham dự Đại hội mạnh khỏe, hạnh phúc và thành công! Chúc Đại hội thành công tốt đẹp! Xin trân trọng cảm ơn!*